

5.5 Γενική αναφορά στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για τις συμβάσεις που συνάπτονται στους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών

Στο κείμενο που ακολουθεί γίνεται μια γενική αναφορά στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση για τις συμβάσεις που συνάπτονται στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ και στο [N.140\(I\)/2016](#).

Στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, οι Αναθέτοντες Φορείς δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις, μεταξύ άλλων:

- με διαδικασία **διαπραγμάτευσης με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού** κατά την **ελεύθερη κρίση** τους,
- με διαδικασία **χωρίς δημοσίευση προκήρυξης** περιοριστικά και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις κατά την **αιτιολογημένη κρίση** τους.

Κατά τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση οι Αναθέτοντες Φορείς **διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες τις προσφορές** που αυτοί υποβάλλουν, προκειμένου να τις προσαρμόζουν στις προδιαγραφές, που επισημαίνονται στα έγγραφα του διαγωνισμού και προκειμένου να αναζητείται η καλύτερη προσφορά, όπως ακριβώς περιγράφεται στις προηγούμενες παραγράφους που αναφέρονται στην αντίστοιχη διαδικασία με διαπραγμάτευση του [N.73\(I\)/2016](#). Υπάρχουν δέκα περιπτώσεις σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κατά τις οποίες οι Αναθέτοντες Φορείς μπορεί να προσφύγουν στη διαδικασία σύναψης μιας σύμβασης με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη

διαγωνισμού.

Αυτές δίδονται συνοπτικά στον Πίνακα που ακολουθεί:

Α/Α	ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΥΔΑΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ & Ν. 140(Ι)/2016 άρθρο 4)	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ		
		ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΡΓΑ
α	Εάν, σε προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής, είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης	✓	✓	✓
β	Εάν η σύμβαση γίνεται αποκλειστικά για λόγους έρευνας, δοκιμών, μελέτης ή ανάπτυξης και όχι με σκοπό την εξασφάλιση κέρδους ή την ανάκτηση των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και στο βαθμό που η σύναψη μιας τέτοιας σύμβασης δεν θίγει την προκήρυξη διαγωνισμού για τις επόμενες συμβάσεις που θα επιδιώκουν, ιδίως, αυτούς τους σκοπούς	✓	✓	✓

Υ	Εάν η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί σε μόνο έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα 1. για λόγους καλλιτεχνικούς(δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης η καλλιτεχνικής εκδήλωσης), 2. όταν δεν υφίσταται ανταγωνισμός για τεχνικούς λόγους ή 3. για λόγους σχετικών με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων περιλαμβανομένων και των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Όσον αφορά το 2 και 3 εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης.	✓	✓	✓
---	--	---	---	---

δ	Η περίπτωση της «κατεπείγουσας ανάγκης» όταν οι προθεσμίες που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη δεν είναι δυνατό να τηρηθούν λόγω γεγονότων τα οποία ο αναθέτων φορέας δεν θα μπορούσε να προβλέψει. Νοείται πάντα ότι οι απρόβλεπτες περιστάσεις για τις οποίες γίνεται επίκληση, δεν απορρέουν από ευθύνη των ίδιων των Αναθετόντων Φορέων	✓	✓	✓
ε	Η περίπτωση συμπληρωματικών παραδόσεων προμηθειών	✓		
στ	Η περίπτωση νέων έργων ή υπηρεσιών ως επανάληψη παρομοίων, μιας αρχικής σύμβασης		✓	✓
ζ	Η περίπτωση προμηθειών που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων	✓		
η	Η περίπτωση «αγορών ευκαιρίας», όταν, με την αξιοποίηση μιας ιδιαίτερα ευνοϊκής ευκαιρίας που παρουσιάζεται για πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, μπορούν να αποκτηθούν προμήθειες σε τιμή πολύ χαμηλότερη από τις τιμές που επικρατούν συνήθως στην αγορά	✓		

θ	Η περίπτωση αγοράς υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους είτε από προμηθευτή που παύει οριστικά τις εμπορικές του δραστηριότητες, είτε από εκκαθαριστή διαδικασίας αφερεγγυότητας, δικαστικού συμβιβασμού ή ανάλογης διαδικασίας	✓	✓	
ι	Η περίπτωση συμβάσεων που ακολουθούν διαγωνισμό μελετών		✓	

Μη ύπαρξη προσφορών ή μη ύπαρξη κατάλληλων προσφορών

N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (α)

Πρόκειται για την περίπτωση όπου σε προηγούμενη προκήρυξη, είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής, είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης

Οι προσφορές θεωρούνται ως μη κατάλληλες όταν το περιεχόμενο τους δεν συνάδει με το αντικείμενο της σύμβασης όπως αυτό περιγράφεται στα έγγραφα του διαγωνισμού και ως εκ τούτου δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις του Αναθέτοντος Φορέα όπως αυτές διατυπώνονται στα έγγραφα αυτά.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Προσφορές που δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις των προϋποθέσεων συμμετοχής(λόγοι αποκλεισμού και κριτήρια ποιοτικής επιλογής)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΗ ΥΠΑΡΞΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Όταν δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά

Προσφορές που έχουν υποβληθεί εκπρόθεσμα

Προσφορές που είναι άσχετες με τους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΗ ΥΠΑΡΞΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Όταν οι αιτήσεις ή οι εκδηλώσεις συμμετοχής ή διαπραγμάτευσης όλων των ενδιαφερομένων κατά την αξιολόγηση τους δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις των προϋποθέσεων συμμετοχής (λόγοι αποκλεισμού και κριτήρια ποιοτικής επιλογής)

Αποκλειστικά για λόγους έρευνας, δοκιμών, μελέτης ή ανάπτυξης

N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (β)

Πρόκειται για την περίπτωση όπου η σύμβαση γίνεται αποκλειστικά για λόγους έρευνας, δοκιμών, μελέτης ή ανάπτυξης.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ - ΔΟΚΙΜΩΝ - ΜΕΛΕΤΗΣ ή ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ή την ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ και ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Όταν ένα έργο, μια υπηρεσία ή μια προμήθεια γίνεται πρώτη φορά αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, πειράματος, μελέτης ή ανάπτυξης (Research & Development - R&D)

Όταν ένα έργο, μια υπηρεσία ή μια προμήθεια ως ανωτέρω δεν έχει ως σκοπό την εξασφάλιση κέρδους (πχ ένα προϊόν που παρασκευάζεται αποκλειστικά για λόγους έρευνας)

Όταν ένα έργο, μια υπηρεσία ή μια προμήθεια ως ανωτέρω δεν έχει ως σκοπό την ανάκτηση δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και στο βαθμό που η σύναψη μιας τέτοιας σύμβασης δεν θίγει την προκήρυξη διαγωνισμού για τις επόμενες συμβάσεις που θα επιδιώκουν, ιδίως, αυτούς τους σκοπούς (πχ ένα προϊόν που δεν παράγεται σε ποσότητες ικανές για την εμπορική βιωσιμότητα του ή για την πώληση του με σκοπό την ανάκτηση των δαπανών για R&D ή για την κάλυψη αγοράς κεφαλαιουχικών αγαθών για πειραματικά ή ερευνητικά εργαστήρια)

Λόγοι τεχνικοί, καλλιτεχνικοί ή σχετικοί με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων
N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (γ)

Πρόκειται για την περίπτωση όπου για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.

Και η περίπτωση αυτή αναφέρεται σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, όταν, μπορούν να παρασχεθούν μόνο από ένα συγκεκριμένο οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις πιο κάτω περιπτώσεις:

1. στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή η απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης
2. δεν υπάρχει ανταγωνισμός για τεχνικούς λόγους
3. υπάρχουν λόγοι προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

Πρόκειται για την ίδια πρόνοια που υπάρχει στην κλασική νομοθεσία. Ως εκ τούτου περισσότερα επί του συγκεκριμένου στη **παράγραφο 5.1.2.**

«Κατεπείγουσα ανάγκη» οφειλόμενη σε «απρόβλεπτα γεγονότα»
N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (δ)

Πρόκειται για την περίπτωση «κατεπείγουσας ανάγκης» οφειλόμενης σε «απρόβλεπτα γεγονότα».

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΣΕ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Όταν η επιτακτικά επείγουσα ανάγκη ή «κατεπείγουσα ανάγκη» που προκύπτει από γεγονότα απρόβλεπτα για τον Αναθέτοντα Φορέα δεν επιτρέπει την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες. Νοείται ότι η κατεπείγουσα ανάγκη δεν απορρέει από ευθύνη των Αναθέτοντων Φορέων

Ως απρόβλεπτα γεγονότα θεωρούνται τα γεγονότα που ξεφεύγουν από το πεδίο της συνήθους οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, όπως για παράδειγμα οι περιπτώσεις πλημμύρων και σεισμών που απαιτούν άμεσες ενέργειες αποκατάστασης και βοήθειας των θιγομένων

Αφορά μόνο εκείνα τα έργα - υπηρεσίες ή προμήθειες που είναι αναγκαία για την άμεση εξυπηρέτηση και ανακούφιση των παραπάνω αναγκών

Συμπληρωματικές παραδόσεις προμηθειών

N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (ε)

Πρόκειται για την περίπτωση συμπληρωματικών παραδόσεων προμηθειών.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Αφορά σε συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από αρχικό προμηθευτή και προορίζονται :

- είτε για μερική αντικατάσταση προμηθειών
- ή εγκαταστάσεων,
- είτε για την επέκταση υφιστάμενων προμηθειών ή εγκαταστάσεων,

εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε τον Αναθέτοντα Φορέα να αποκτήσει προμήθειες με διαφορετικά χαρακτηριστικά, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ασυμβατότητα ή σε δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ως προς τη χρήση ή τη συντήρηση

Νέα έργα ως επανάληψη παρομοίων, μιας αρχικής σύμβασης

N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (στ)

Πρόκειται για την περίπτωση νέων έργων ως επανάληψη παρομοίων, μιας αρχικής σύμβασης.

**ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΩΝ ΩΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΠΑΡΟΜΟΙΩΝ ΜΙΑΣ ΑΡΧΙΚΗΣ
ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

Περίπτωση νέων έργων ως επανάληψη παρομοίων εργασιών που ανατίθενται στον ίδιο ανάδοχο μιας αρχικής σύμβασης που έγινε με προκήρυξη διαγωνισμού, υπό την προϋπόθεση ότι:

- τα έργα αυτά είναι σύμφωνα με τη μελέτη της αρχικής σύμβασης,
- έχει επισημανθεί στα έγγραφα του διαγωνισμού της αρχικής σύμβασης η δυνατότητα ανάθεσης τους στον αρχικό ανάδοχο με τους ίδιους όρους της αρχικής σύμβασης,
- και ότι ο συνολικός προϋπολογισμός τους έχει ληφθεί υπόψη στην αρχική σύμβαση για τη δημοπράτηση του έργου σύμφωνα με την νομοθεσία (κατώτατα όρια)

Προμήθειες που αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων
N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (ζ)

Πρόκειται για την περίπτωση προμηθειών που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Αφορά σε προμήθειες που είναι εισηγμένες και αγοράζονται στο χρηματιστήριο εμπορευμάτων (πχ προϊόντα όπως αργό πετρέλαιο, κάρβουνο κλπ.)

Αγορές ευκαιρίας
N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (η)

Πρόκειται για την περίπτωση μιας εξαιρετικά ευνοϊκής ευκαιρίας.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ «ΑΓΟΡΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ»

Αφορά περιπτώσεις «αγορών ευκαιρίας», όταν, με την αξιοποίηση μιας ιδιαίτερα ευνοϊκής ευκαιρίας που παρουσιάζεται για πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, μπορούν να αποκτηθούν προμήθειες σε τιμή πολύ χαμηλότερη από τις τιμές που επικρατούν συνήθως στην αγορά.

Πρόκειται για αγορά προμηθειών υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους:

- είτε από προμηθευτή που παύει οριστικά τις εμπορικές του δραστηριότητες,
- είτε από τους συνδίκους ή εκκαθαριστές πτώχευσης, δικαστικού συμβιβασμού ή ανάλογης διαδικασίας που προβλέπεται στις νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις

Ευκαιρίες από επιχειρήσεις που παύουν οριστικά τις δραστηριότητες τους
N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (θ).

Πρόκειται για τις περιπτώσεις όπου προκύπτουν ευκαιρίες από επιχειρήσεις που παύουν οριστικά τις δραστηριότητες τους.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΥΠΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΥΝΟΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

Αφορά περιπτώσεις αγορών είτε από προμηθευτή που παύει οριστικά τις εμπορικές του δραστηριότητες, είτε από εκκαθαριστή διαδικασίας αφερεγγυότητας, δικαστικού συμβιβασμού ή ανάλογης διαδικασίας

Έπειτα από διαγωνισμούς μελετών
N.140(I)/2016, ΜΕΡΟΣ II, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Άρθρο 44, (ι)

Πρόκειται για την περίπτωση σύμβασης που έπεται διαγωνισμού μελέτης.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΜΕΛΕΤΩΝ

Αφορά περιπτώσεις μελετών (υπηρεσιών) όταν η σχετική σύμβαση έπεται διαγωνισμού μελετών που έχει διοργανωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και πρέπει, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες, να ανατεθεί στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές του εν λόγω διαγωνισμού.

Στην τελευταία περίπτωση όλοι οι νικητές του διαγωνισμού πρέπει να καλούνται να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις. Η πρόβλεψη αυτή πρέπει να αναφέρεται στα έγγραφα του αρχικού διαγωνισμού.

Για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις τα βήματα των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων αυτών ακολουθούν κατ' αντιστοιχία τα βήματα των διαδικασιών διαπραγμάτευσης των προηγούμενων παραγράφων με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς.

Οι Αναθέτοντες Φορείς οφείλουν κατά τη διαδικασία επιλογής αναδόχων να εφαρμόζουν εκτός των άλλων και τις αρχές της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.